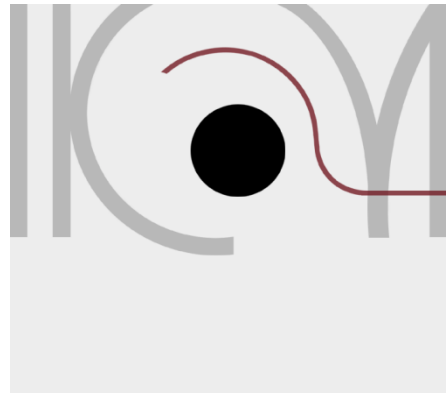

Kulturdepartementet

INTERKOMMUNALT ARKIV I VEST-AGDER

Vår ref.
19/100-2
FA-C66

Deres ref.

Dato
02.12.2019

Høringsuttalelse fra Interkommunalt arkiv Vest-Agder IKS (IKAVA) – NOU 2019:9 Fra Kalveskinn til datasjø - Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver

Vi viser til kulturdepartementet sitt høringsbrev med høringsnotat, datert 01.07.2019.

IKAVA ser et tydelig behov for en ny arkivlov tilpasset en digital forvaltning i utvikling. En forenklet språkdrakt tilpasset denne utviklingen ønskes velkommen. Foreliggende forslag inneholder etter vårt syn en rekke forbedringer i forhold til dagens lovverk. Virkeområdet utvides og det settes krav til dokumentasjonsforvaltning. Vi ser likevel at det vil være et behov for å spille inn noen konkrete kommentarer til lovforslaget.

Høringsuttalelsen er bygd opp med en generell kommentar, kommentarer til de enkelte paragrafene og til slutt de paragrafene som utgår.

IKAVAs syn på de enkelte bestemmelse i Arkivlovutvalgets lovutkast

I. Innledende bestemmelser

§ 1. Lovens formål

IKAVA ser på den nye formålsparagrafen som lett forståelig for lovens ulike målgrupper. Den er dekkende for det loven skal ivareta og løfter frem lovens virkeområde på en tydelig måte. Vi stiller spørsmålsteget til om formuleringen bak *bokstav d)* er hensiktsmessig. Vektingen av begrepet *kulturarven* opp mot *kulturelt mangfold* kan tolkes som et ujevnt styrkeforhold. Vi spør oss om *kulturarv* kan være et bedre begrep.

§ 2. Lovens virkeområde

For å sikre en helhetlig samfunnsdokumentasjon og bevare rettighetsdokumentasjon stiller IKAVA seg bak forslaget om lovens utvidede virkeområde. Arkiv fra private virksomheter og selvstendige rettssubjekter (aksjeselskap og interkommunale selskaper) som utfører oppgaver

på vegne av det offentlige, må dekkes av lovens virkeområde. Flere av disse selskapene utfører en rekke lovpålagte oppgaver, der det bør og skal stilles strenge krav til at dokumentasjon ivaretas i et rettighetsperspektiv.

II. Plikt til å dokumentere og til å bevare dokumentasjon

§ 6 Dokumentasjonsstrategi

IKAVA støtter lovforslaget der hensikten vil være å gi ledelsen i virksomheten et grunnlag for å «fastsette mål, avklare status, vurdere risiko og evaluere etterlevelsen av dokumentasjonspliktene i loven». Vi mener imidlertid at virksomhetene selv bør vedta hvordan dokumentasjonsstrategien skal vedtas i den enkelte virksomhet, vi ser ikke hensikten med å pålegge politisk behandling av dokumentasjonsstrategien.

§ 7 Dokumentasjon i felles systemer

Dette er en lovregulering som lenge har vært etterlyst. Dette vil spare kommunene for journalføring av egen saksbehandling i statlig pålagte fagsystemer.

§ 8 Plikt til å dokumentere virksomhetens kommunikasjon

IKAVA mener det er positivt at ledelsens kommunikasjon blir spesielt trukket fram som bevaringsverdig. Vi er imidlertid usikre på om lovfesting av bruk av verktøy som pr. i dag ikke eksisterer, jf. § 8 (3), bør tas inn i lovverket.

I tillegg mener IKAVA at bevaring av intern dokumentasjon bør tas inn i lovverket. Slik som lovverket framstår i forslaget er det lagt stor vekt på ekstern kommunikasjon og kommunikasjon mellom personer i ledende stillinger. Dette er nok område med stort dokumenttap mange steder i dag, men det kan også være tilfelle med intern dokumentasjon. Vi er enige i at kommunikasjon mellom ledere er sentral dokumentasjon. IKAVA mener likevel det er viktig å holde fast på forståelsen i arkivlov og forskrift i dag, der innholdet i det enkelte dokument er avgjørende for om det er arkivverdig og ønsker en presisering av det i nytt lovverk.

§ 28 Ansvar for langtidsbevaring og tilgjengeliggjøring

IKAVA er uenige i formuleringen: "Nasjonalarkivet skal tilby kommuner og fylkeskommuner langtidsbevaring av digitale arkiver til selvkost". Vi stiller spørsmål ved hvorfor Nasjonalarkivet skal ta over langtidsbevaring av elektroniske arkiver og ikke analoge arkiver. Vi mener Nasjonalarkivet skal pålegges å utvikle løsninger for langtidsbevaring av elektroniske arkiver for hele arkivsektoren.

§ 32 Plikt til å gjøre tilgjengelig

IKAVA mener det bør ligge føringer i lovverket til at arkivinstusjoner som en del av sine primæroppgaver formidle fra kildematerialet i arkivene. Slik vil arkivmateriale gjøres mer kjent for allmennheten og å stimulere til økt bruk av arkivene hos hele befolkningen. Dette vil

gi økt kunnskap om kulturarven og kunne bidra til økt demokratisk deltagelse. Lovforslaget bør legge føringer slik at arkivinstitusjoner skal være synlige og bidra til økt kjennskap til og bruk av arkivmateriale i alle samfunnsgrupper gjennom markedsføring og formidlingsaktiviteter rettet mot ulike grupper. Dette vil være en naturlig videreføring av formålsparagrafen i loven som eksplisitt nevner enkeltmenneskers og gruppers behov for å kjenne egen historie og kultur.

Med hilsen

Turid Holen
Arkivsjef